

1. Цена мајице је 860 динара. Колико ћемо је платити ако на каси добијамо попуст од 25%?

$$\begin{array}{r} \uparrow \quad 860 \text{ din} \quad \quad \quad 100\% \quad \quad \quad \uparrow \\ \quad \quad x \text{ din} \quad \quad \quad \quad 75\% \quad (100-25) \\ \hline x : 860 = 75 : 100 \\ 100x = 860 \cdot 75 \\ \\ 100x = 64500 \\ \\ x = 645 \end{array}$$

2. Цена књиге је са 350 динара повећана на 420 динара. Колико је то повећање у процентима?

$$\begin{array}{r} \uparrow \quad 350 \text{ din} \quad \quad \quad 100\% \quad \quad \quad \uparrow \\ \quad \quad 420 \text{ din} \quad \quad \quad x\% \\ \hline 420 : 350 = x : 100 \\ 350x = 420 \cdot 100 \\ x = \frac{420 \cdot 100}{350} = \frac{42 \cdot 100}{35} \\ = \frac{6 \cdot 100}{5} = 6 \cdot 20 = 120\% \\ \text{повећање износи } + 20\% \end{array}$$

3. Током прве недеље маја у супермаркету је продато 880 кутија кекса. Следеће недеље продато је 15% мање кутија кекса. Колико је укупно кутија кекса продато током прве две недеље маја?

$$\begin{array}{r} \uparrow \quad 880 \text{ кутија} \quad \quad \quad 100\% \quad \quad \quad \uparrow \\ \quad \quad x \text{ кутија} \quad \quad \quad 85\% \\ \hline x : 880 = 85 : 100 \\ 100x = 85 \cdot 880 \\ x = \frac{85 \cdot 880}{100} = \frac{85 \cdot 88}{10} = \frac{17 \cdot 88}{2} \\ = 17 \cdot 44 = 748 \\ \text{укупно продато } 880 + 748 \\ = 1628 \text{ кутија} \end{array}$$

4. Цена смештаја је била 3000 динара. Ако је прво смањена за 8%, а потом касније за још 10% колика је тренутна цена ?

$$\begin{array}{r} \uparrow \quad 3000 \text{ дин} \quad \quad \quad 100\% \quad \quad \quad \uparrow \\ \quad \quad x \text{ дин} \quad \quad \quad 92\% \\ \hline x : 3000 = 92 : 100 \\ \\ 100x = 3000 \cdot 92 \\ 100x = 276000 \\ x = 2760 \text{ дин} \end{array} \quad \begin{array}{r} \uparrow \quad 2760 \text{ дин} \quad \quad \quad 100\% \quad \quad \quad \uparrow \\ \quad \quad x \text{ дин} \quad \quad \quad 90\% \\ \hline x : 2760 = 90 : 100 \\ \\ 100x = 2760 \cdot 90 \\ 100x = 248400 \\ x = 2484 \text{ дин} \end{array}$$

5. Ако две књиге имају однос цена 2 : 3 и плаћене су укупно 875 динара, колико кошта свака од њих?

имамо две једнакости :

$$\begin{array}{l} x : y = 2 : 3 \quad \text{и} \quad x + y = 875 \\ x = 2k \quad \quad \quad \text{па је} \\ y = 3k \quad \quad \quad 2k + 3k = 875 \\ \quad \quad \quad 5k = 875 \\ \quad \quad \quad k = 875 : 5 = 175 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{коначно је } x = 2 \cdot 175 = 350 \text{ дин.} \\ \quad \quad \quad y = 3 \cdot 175 = 525 \text{ дин.} \end{array}$$